

Metakognitív Tréning (MKT)

MKT 2 B – Elhamarkodott következtetések I

© Moritz, Woodward, Fekete & Vass (12 | 23)

www.uke.de/mct

Az alkalmazott képek használatára a művészek illetve a jogok tulajdonosainak szíves hozzájárulásával volt módunk- a részletekért (cím, művész) lásd a prezentáció végét.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:
 - a túl gyors döntéshozatal (**Kockázata**: téves vagy rossz döntés) illetve

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:
 - a túl gyors döntéshozatal (**Kockázata:** téves vagy rossz döntés) illetve
 - a túlzott pontosságra törekvés között (**Hátránya:** jelentős időveszteség).

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Egy kis repülő dolgot pillant meg a reggeli égen	Madár?	???
Valami zizeg a kerti sövényében, épp, miután betörtek a szomszédhoz	Betörő?	???

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Egy kis repülő dolgot pillant meg a reggeli égen	Madár?	valószínűleg – kevés egyéb magyarázat képzelhető el (távirányítású modellrepülő...); a téves magyarázatnak sincsenek súlyos következményei...
Valami zizeg a kerti sövényében, épp, miután betörték a szomszédhoz	Betörő?	???

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Egy kis repülő dolgot pillant meg a reggeli égen	Madár?	valószínűleg – kevés egyéb magyarázat képzelhető el (távirányítású modellrepülő...); a téves magyarázatnak sincsenek súlyos következményei...
Valami zizeg a kerti sövényében, épp, miután betörtek a szomszédhoz	Betörő?	lehetséges – azonban egy sor további magyarázat is felvonultatható (macska a bokorban, szél). Gondoljanak arra, hogy ez esetben bizonyos cselekedetek, mint pl. egy kő eldobása súlyos következményekkel járhatnak (pl. megsebesíthet egy állatot)

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Történelem	???
Média	???

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Történelem	<p>Középkori boszorkányperek: A nőket gyakran gyanúsították meg azzal, hogy boszorkányok, csupán mert idősek voltak, vagy vörös hajuk volt.</p> <p>McCarthy-korszak ('50-es évek, USA): A liberális nézetek hangoztatása ebben az időben gyakran ahhoz vezetett, hogy elhamarkodottan kommunistának címkézték az illetőt.</p>
Média	???

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Történelem	<p>Középkori boszorkányperek: A nőket gyakran gyanúsították meg azzal, hogy boszorkányok, csupán mert idősek voltak, vagy vörös hajuk volt.</p> <p>McCarthy-korszak ('50-es évek, USA): A liberális nézetek hangoztatása ebben az időben gyakran ahhoz vezetett, hogy elhamarkodottan kommunistának címkézték az illetőt.</p>
Média	<div data-bbox="682 976 1065 1356" data-label="Image"> </div> <p>1938-ban a “Világok harca” című rádiójáték tömeghisztériát idézett elő az USA-ban. Rengetegen gondolták tévesen úgy, hogy földönkívüliek fogják megtámadni a Földet.</p> <p>Téves vélekedés: amit a rádióban mondanak, az megfelel a valóságnak</p>

Találnak arra vonatkozó bizonyítékokat ez egy dolláron, hogy az USA-t titkos társaságok befolyásolják?

- Modern legendák -

(további gyakorlatért ld. A prezentáció végét)

Elhamarkodott következtetések akcióban

Találnak arra vonatkozó bizonyítékokat ez egy dolláron, hogy az USA-t titkos társaságok befolyásolják?

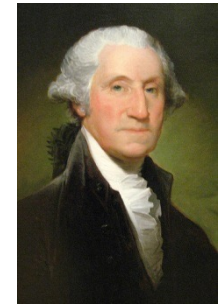
Pro

- Ld. 1: a hátoldalon számos, egészen pontosan 13 szimbólum található (pl. sávos címerpajzs, olíva levelek, nyilak).
- Ld. 2: Egyesek azt feltételezik, hogy a bankjegy nem George Washington-t, hanem Adam Weishaupt-ot, egy titkos társaság megalapítóját ábrázolja.
- Ld. 3: Jobbra fönt egy kis bagoly látható elrejtve, amit egyesek sátánista szimbólumként értelmeznek.
- Ld. 4: A hátoldalon látható piramis egy szabadkőműves szimbólumot ábrázol bizonyos vélekedések szerint.

“Bizonyíték-foszlány”

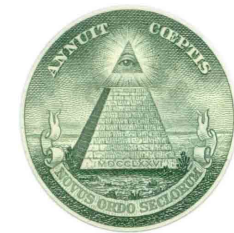
1

2

3

4

Elhamarkodott következtetések akcióban

Találnak arra vonatkozó bizonyítékokat ez egy dolláron, hogy az USA-t titkos társaságok befolyásolják?

Kontra

- Ld. 1: Az USA eredetileg 13 államból állt, innen a 13-as szám!
- Ld. 2: A legendával ellentétben nincs különösebb hasonlóság Washington és Weishaupt között.
- Ld. 3: A bagolynak nincsen egyértelmű szimbolikus jelentése. Esetenként a szerencsétlenséget szimbolizálja, máskor viszont a bölcsesség szimbólumaként találkozunk vele (több könyvkiadó is használja a bagoly szimbólumát).
- Ld. 4: A háromszög a keresztény vallásban Isten mindent látó szemét jelképezi (az ábrázolás egy keresztény templom ablakáról származik)

“Bizonyíték-foszlány”

1

2

3

4

Elhamarkodott következtetések

- Modern legendák -

Találnak arra vonatkozó bizonyítékokat ez egy dolláron, hogy az USA-t titkos társaságok befolyásolják?

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

???

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Gyakran izgalmasabbak, mint a valóság!
- Nehezen ellenőrizhető állításokon alapulnak (pl. Washington tulajdonképpen Weishaupt), amelyeket egyesek gondolkodás nélkül elhisznek.
- Nem szólnak a további lehetséges magyarázatokról (pl. hogy a 13-as szám gyakori használata az eredeti 13 szövetségi államhoz kötődik).
- A legendák kiragadnak egyes tényeket az összefüggések közül és unásig ismételtetik őket (az, hogy Washington szabadkőműves volt, még nem jelenti azt, hogy az állam ennek a befolyása alá került volna illetve, hogy még mindig a befolyása alatt lenne).
- A szabadkőművesek és egyéb társaságok titkos tevékenységük miatt sok emberben és társadalomban bizalmatlanságot ébresztettek. Mottó: akinek nincs rejtegetnivalója, annak nem is kell titokban cselekednie).
- DE: A szabadkőművesek nem a Sátánhoz imádkoznak, hanem egy “magasabb létezőben” hisznek (pl. Isten, Allah...). Liberális eszméket képviselnek, azonban nem lázítóak.

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Számos példa ismeretes a történelemből, mikor kisebbségeket vagy kívülállókat kontrollálhatatlan szituációk vagy katasztrófák előidézésével vádoltak. A középkorban például a rossz termésért gyakran vádolták a vallási kisebbségeket vagy az állítólagos boszorkányokat.
- Az ilyen egyszerű vádak nyomán egyrészt tárgyat talált magának a nép haragja másrészt ezek a kontroll csalóka érzésével kecsegtettek.

Mit is jelent mindez?

- A tanulmányok az mutatják, hogy számos (de nem az összes!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos **elhamarkodott döntéseket** hozni.

Mit is jelent mindez?

- A tanulmányok az mutatják, hogy számos (de nem az összes!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos **elhamarkodott döntéseket hozni**.
- Ami gyakran hibás döntésekhez vezet. Különösen fontos dolgok kapcsán lenne éppen ezért tanácsos **lehetőleg minél több információt összegyűjteni és ezeket figyelembe venni**.

Hogyan járulnak hozzá az elhamarkodott következtetések a téves ítéletekhez pszichózis alatt – Példák

Esemény	Pszichózis alatti értékelés	Egyéb magyarázatok
Az egész teste fáj a kórházban eltöltött első éjszaka után	Biztos, hogy éjszaka elrabolt valaki, hogy eltávolítsa a szerveimet; a betegtársak tettek velem valamit az éjjel; voodoo	Kényelmetlen ágy; feszültség; új környezetben eleinte gyakran vannak rossz éjszakáink; idegbecsípődés
Egy ambuláns műtét után magának kell beadnia a Heparint (vérhígító injekció)	Az orvosok elkövettek egy műhibát, ezért inkább méreginjekcióval akarják elérni, hogy megmérgezzem saját magam	A trombózis megelőzésének bevett módja
Mikor a barátjához utazik, háromszor is meg kell állnia a piros lámpánál	Biztos, hogy valamilyen veszély fenyeget ott- valaki arra céloz, hogy ártani akar nekem	Véletlen (ha sietünk, inkább észrevesszük a piros lámpákat, mintha kényelmesen utazunk) , piros hullám

Szeretne esetleg valaki röviden beszámolni a saját tapasztalatairól?

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.
- Az elhamarkodott vagy a túlságosan vonakodó döntéseket igyekezzenek kerülni!

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.
- Az elhamarkodott vagy a túlságosan vonakodó döntéseket igyekezzenek kerülni!
- Itassák meg, mi szól az egyes megoldási javaslatok mellett!

1. kép

Egyes válaszlehetőségeket előre megadtunk. Vitassák meg a csoportban, hogy mennyire tartják valószínűnek az egyes lehetőségeket, és hogy kellőképpen biztosak-e ahhoz, hogy döntést hozzanak!

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

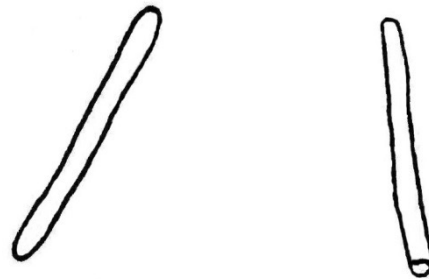
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

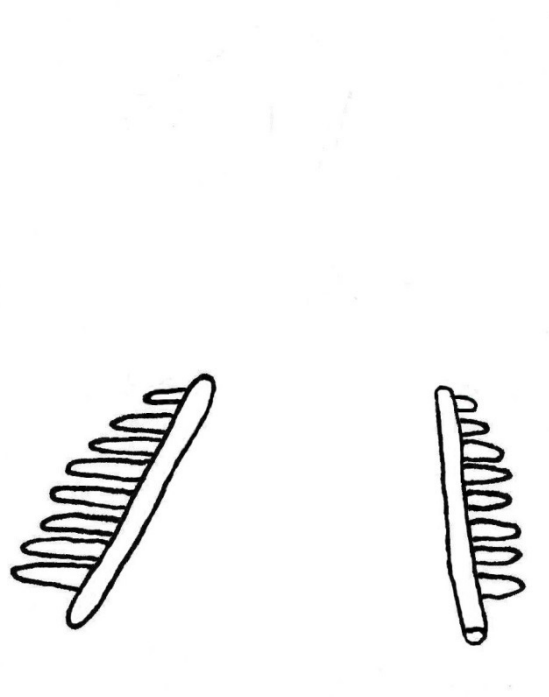
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

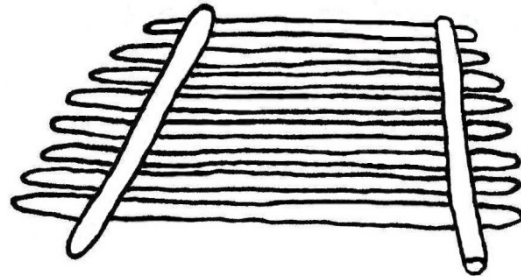
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

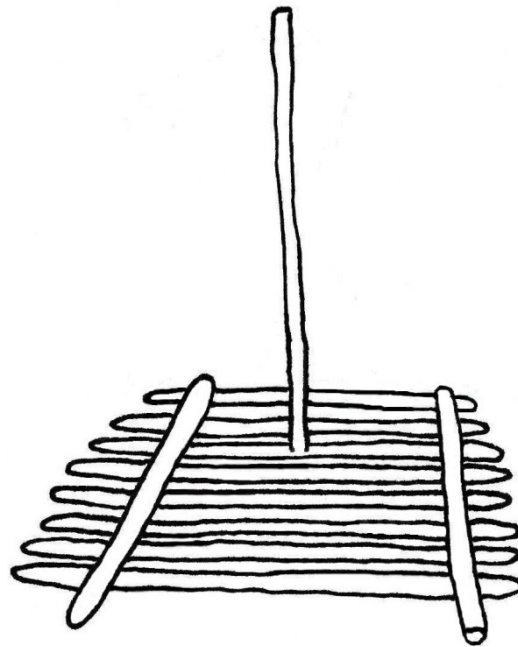
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

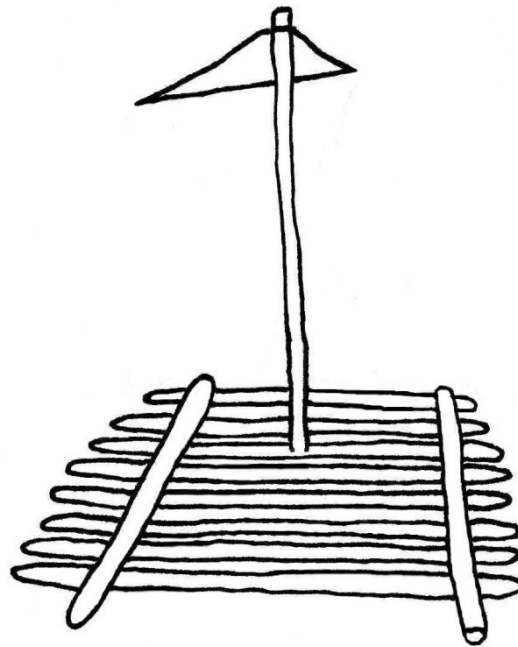
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

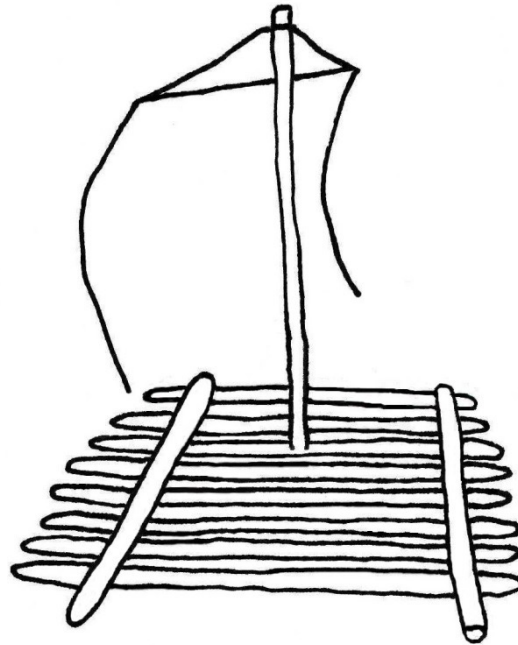
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

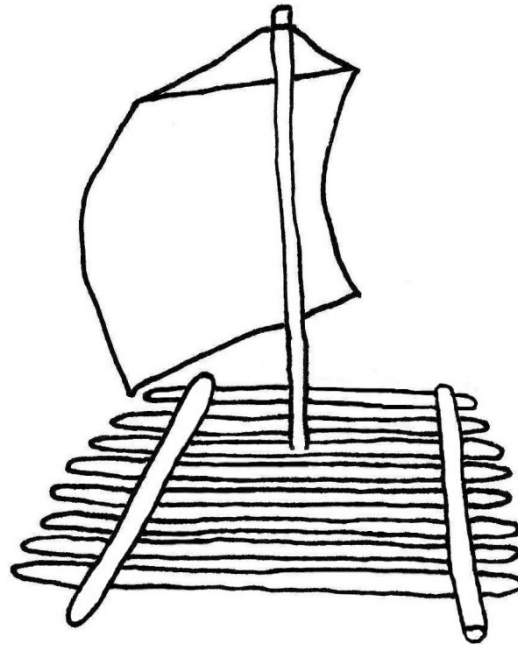
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Híd
- Tutaj
- Vasúti sínek
- Zászlórúd
- Farakás
- Ecset

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

2. kép

Ebben a feladatban nem adtunk meg válaszlehetőségeket. Kérjük, gondolják át önállóan, mit ábrázolhat a kép!

Többféle megoldást is javasolhatnak. Vitassák meg tippjeiket a csoportban!

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

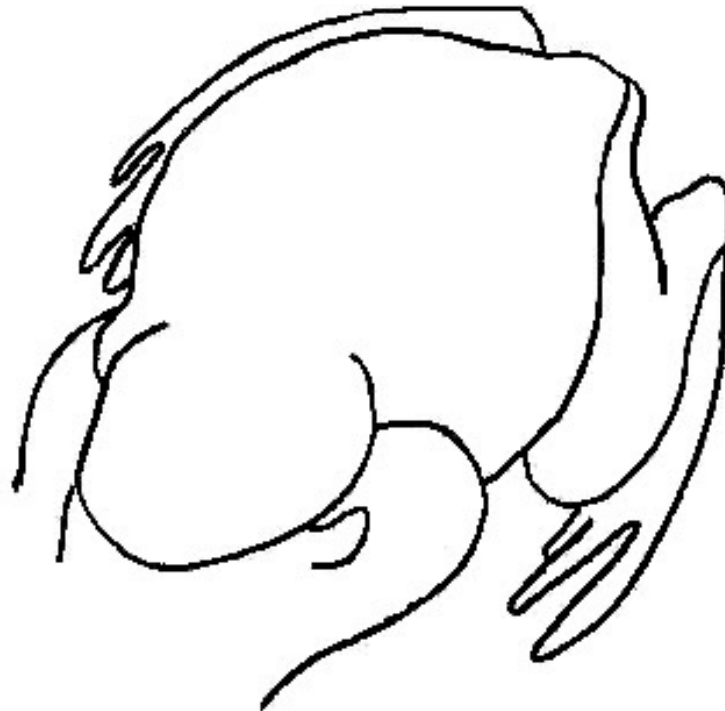

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

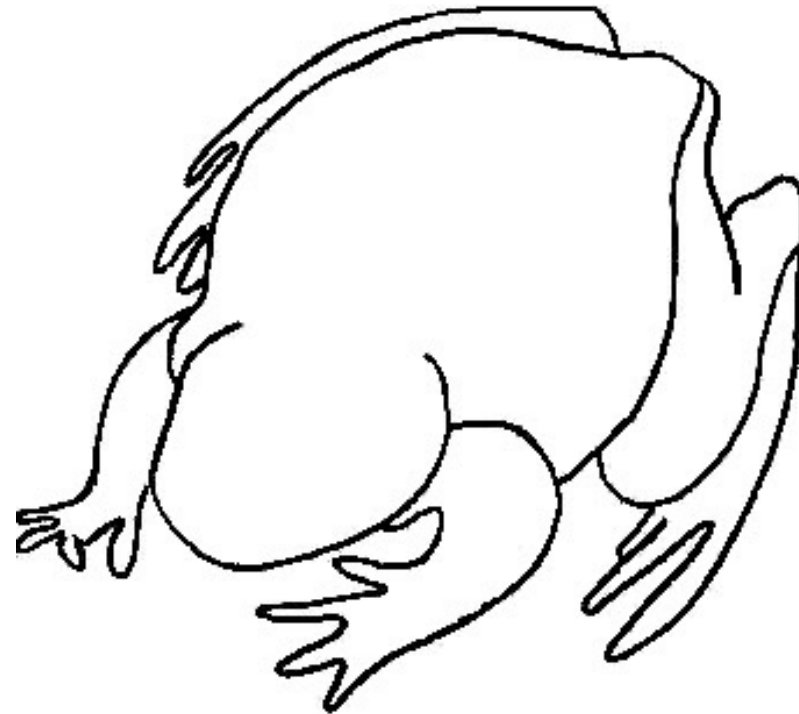

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

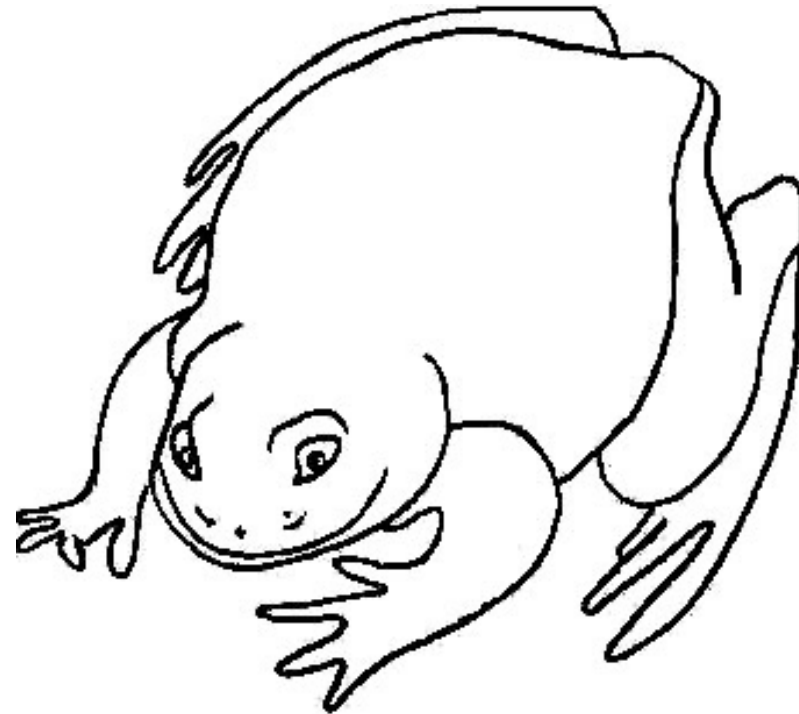

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

3. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

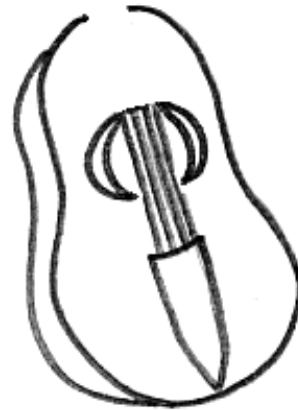
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

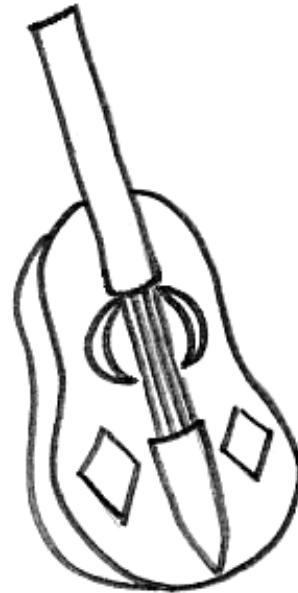
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lábnyom

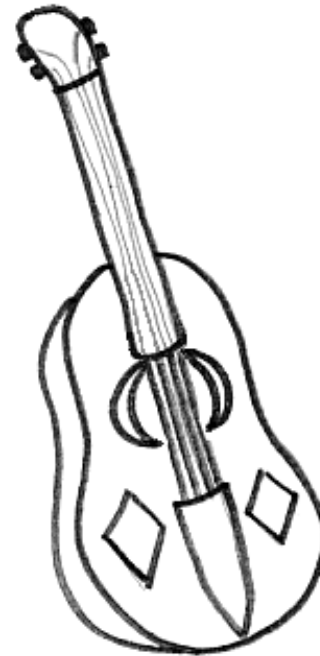
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Körte
- Nő
- Gitár
- Hegedűtok
- Kulcslyuk
- Bagoly
- Nyelv
- Villanykörte
- Lányom

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

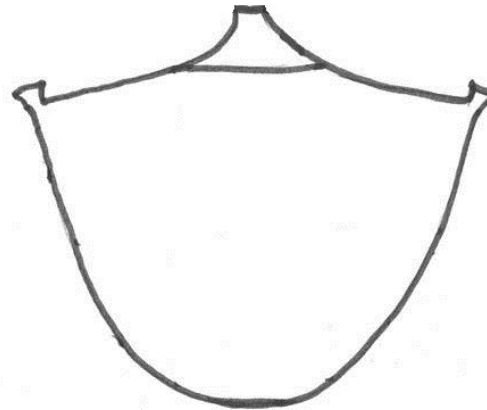

4. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

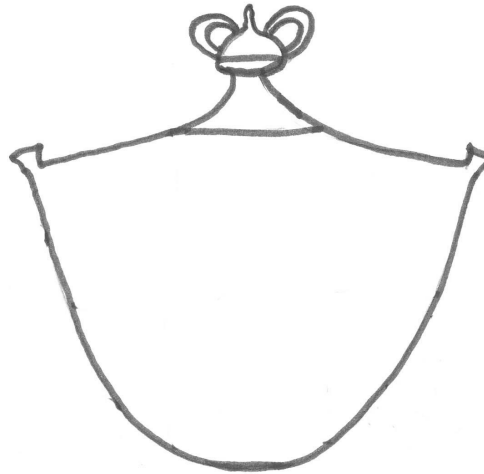
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

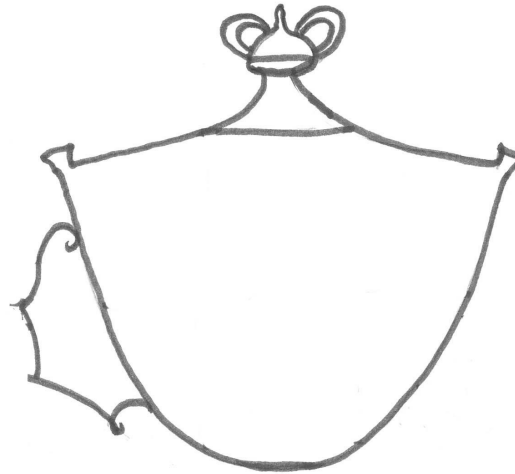
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

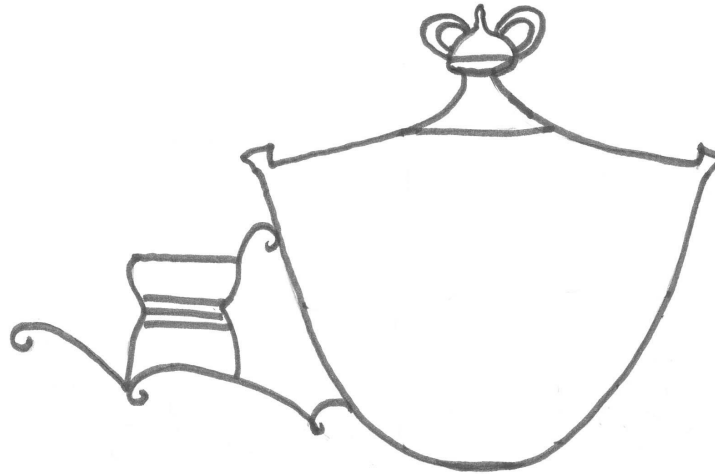
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

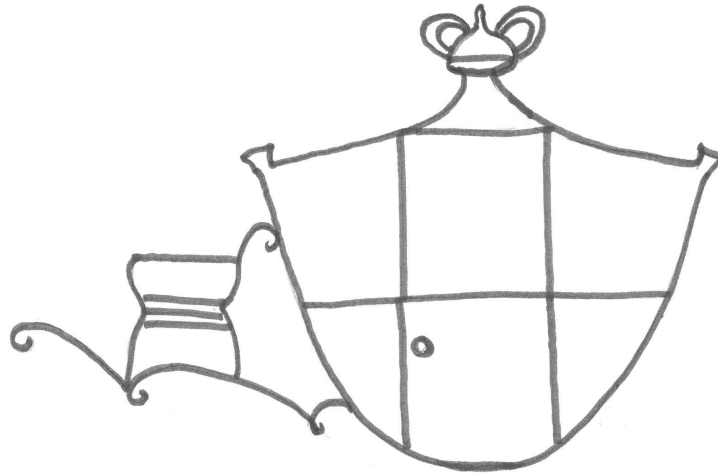
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

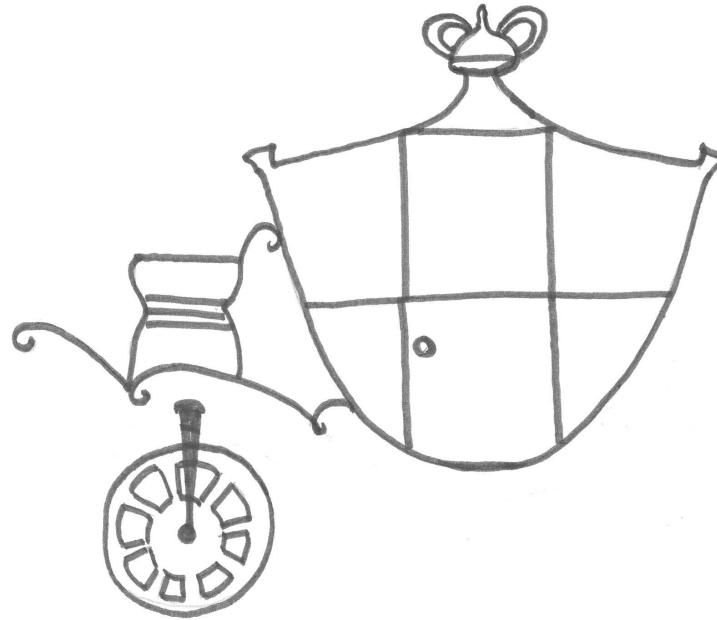
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

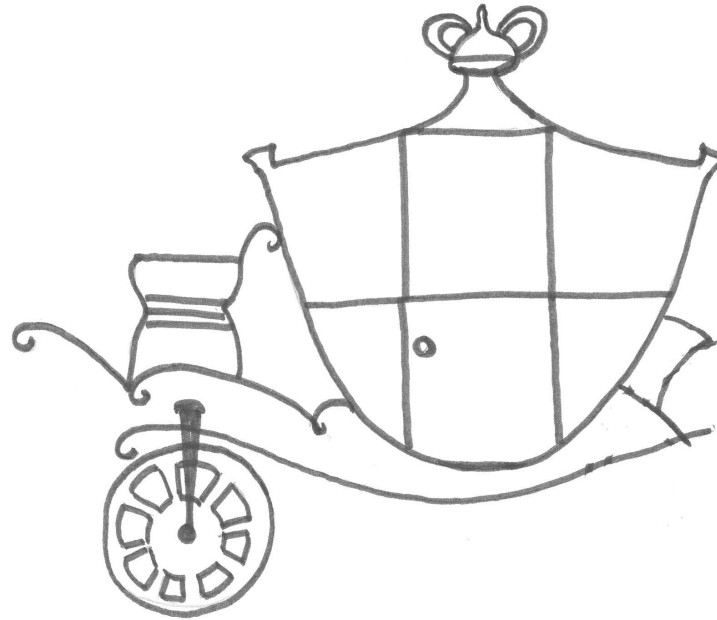
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

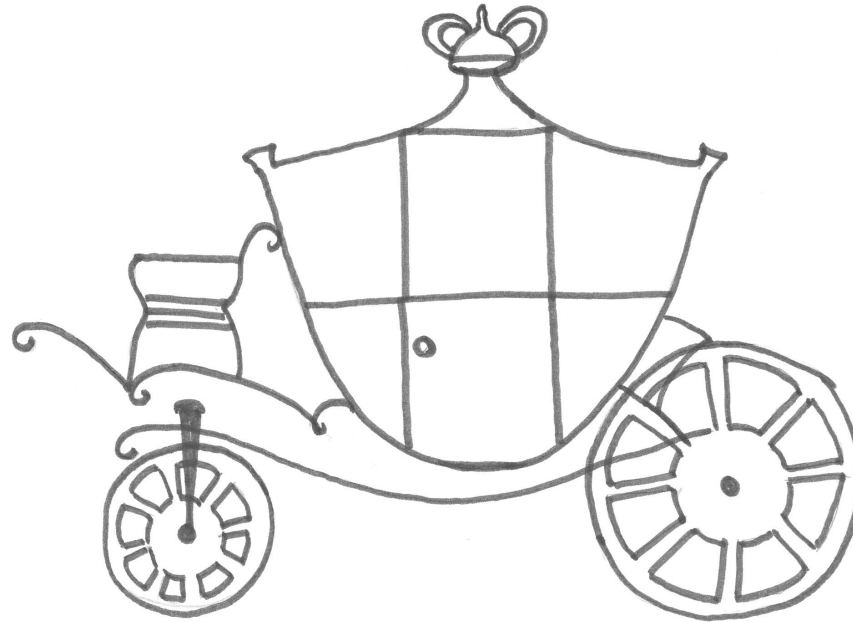
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Serleg
- Nő mély dekoltázzsal
- Olajlámpa
- Sátor
- Hintó
- Pajzs
- Csodalámpa
- Teáskanna
- Ásó

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Igény szerint: Videoklip

A mai témát érintő videoklipek az alábbi weboldalon találhatóak:

http://www.uke.de/mct_videos

A tréning zárásaként megvitathatják, mennyire illeszkedik a videó a mai témánkhoz.

[a trainereknek:

Egyes jelenetek olyan kifejezéseket/ tartalmakat hordozhatnak, melyek nem minden közönségnek és nem minden kultúrának megfelelőek. Így kérjük a levetített videókat gondosan megválogatni!]

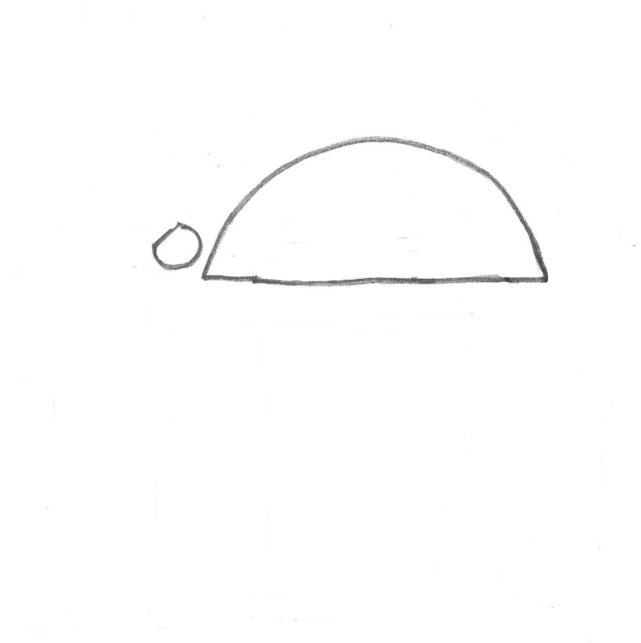

5. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

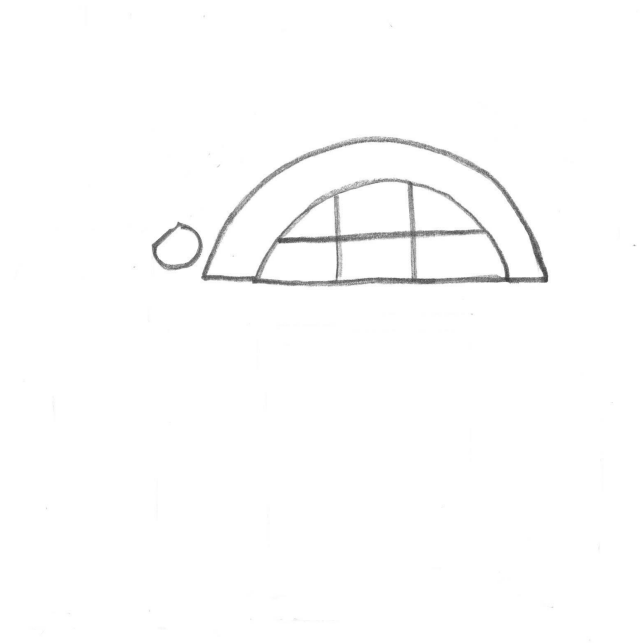

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

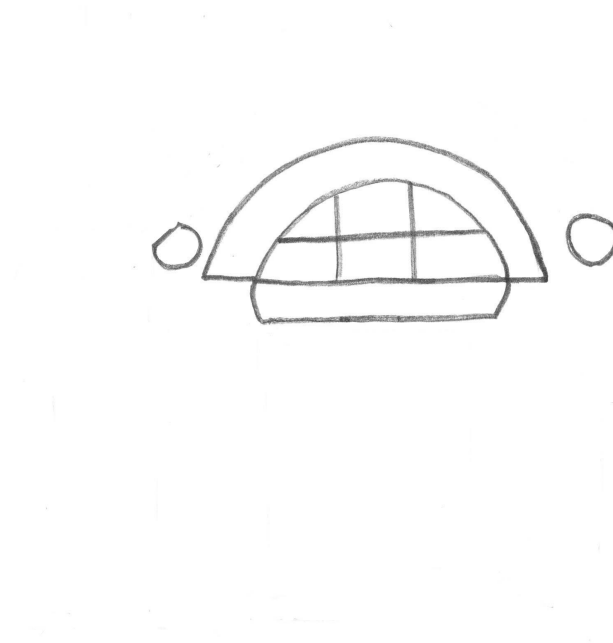

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

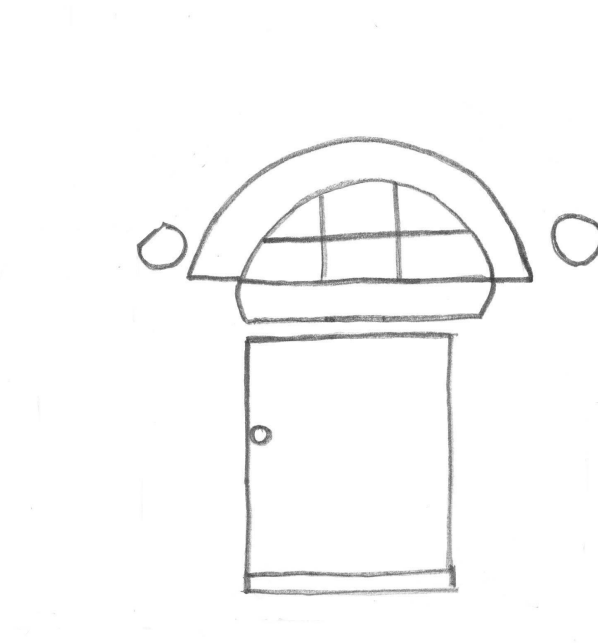

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

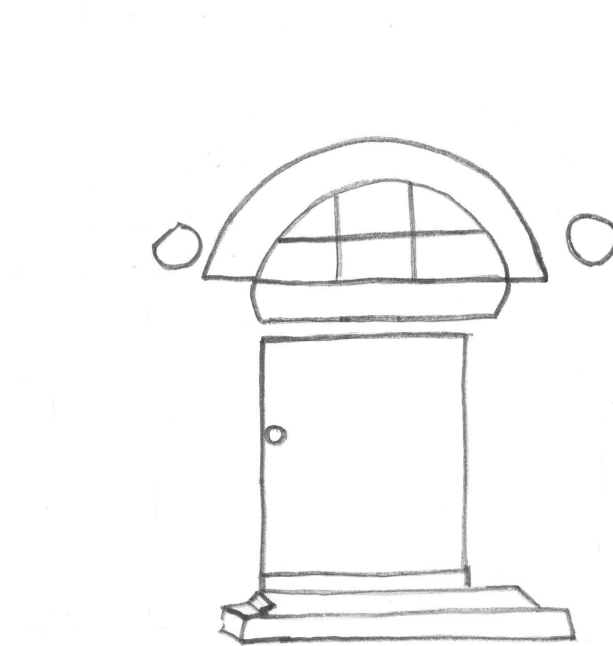

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

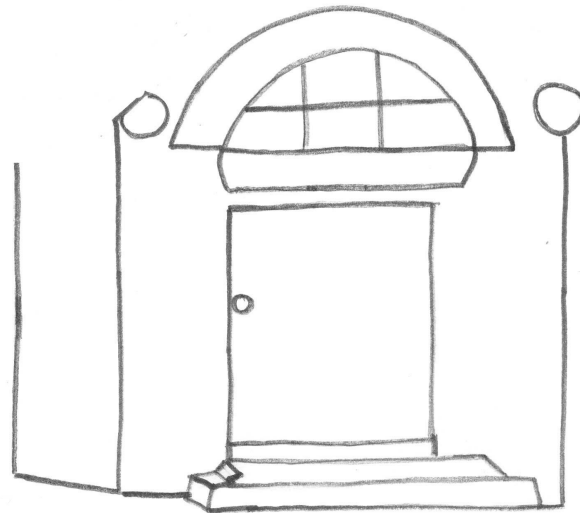

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

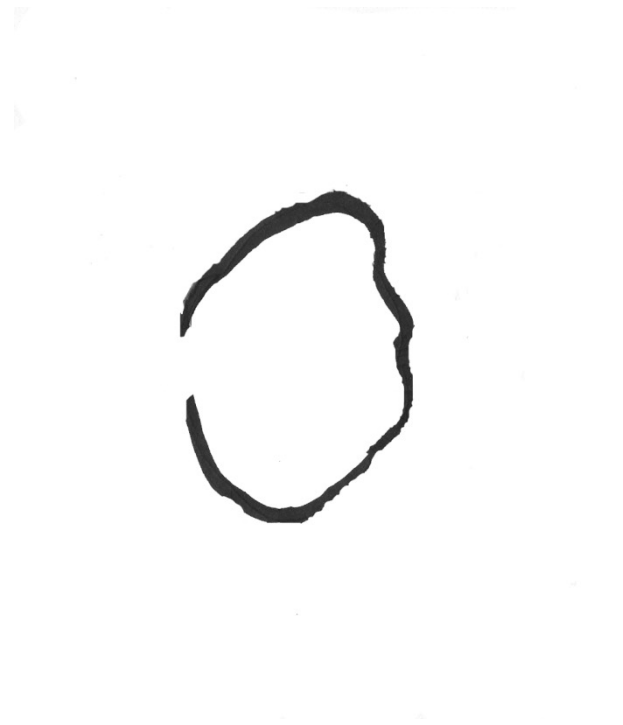

6. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

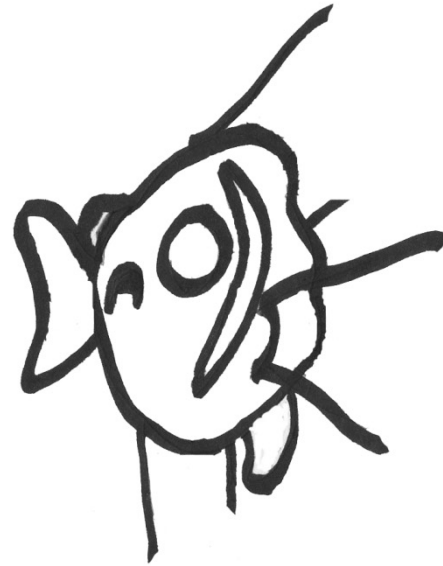
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

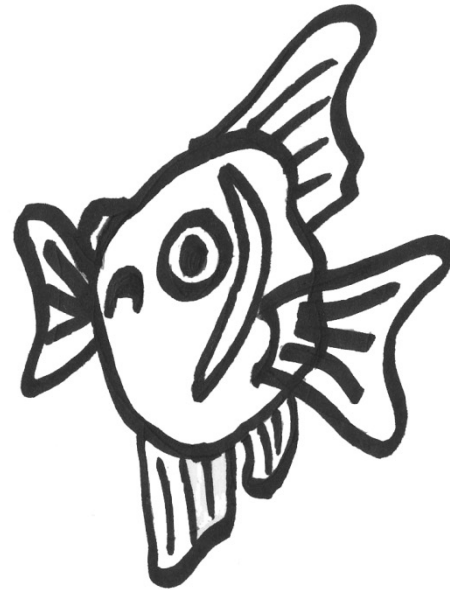
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Krumpli
- Nap
- Hal
- Csótány
- TV antenna
- Kövér férfi
- UFO
- Pók
- Fa

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

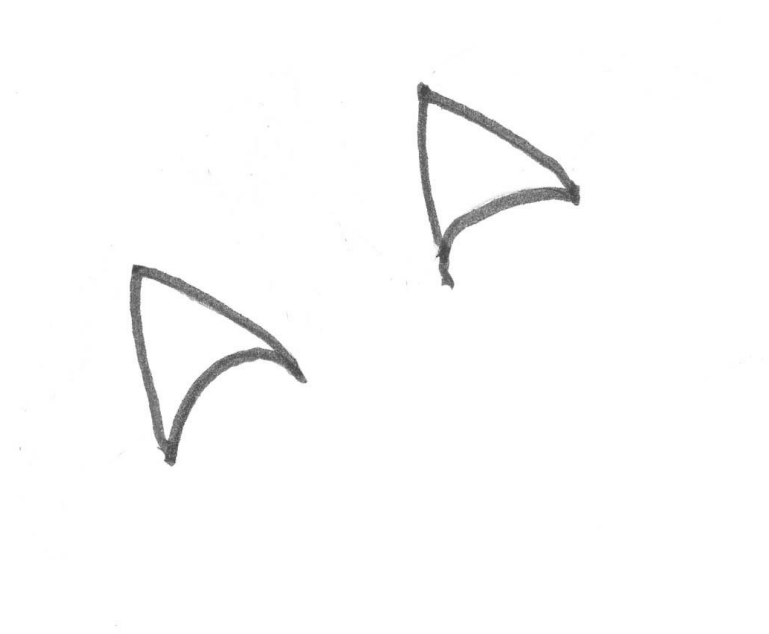
Szeretne már most döntést hozni?

7. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

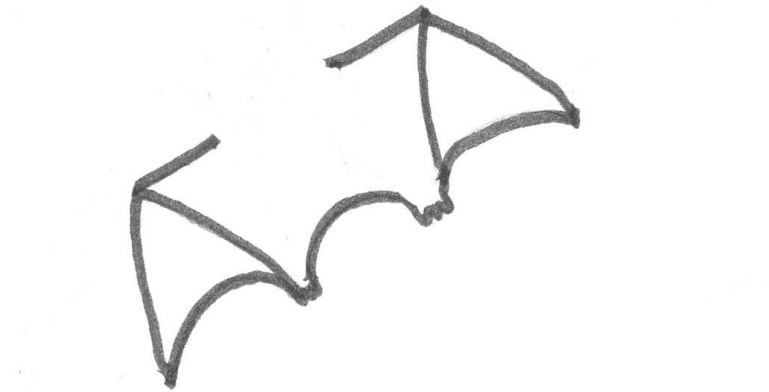

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

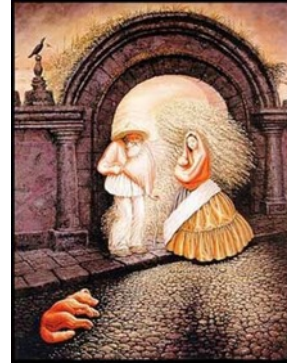
Szeretne már most döntést hozni?

2. feladatcsoport:

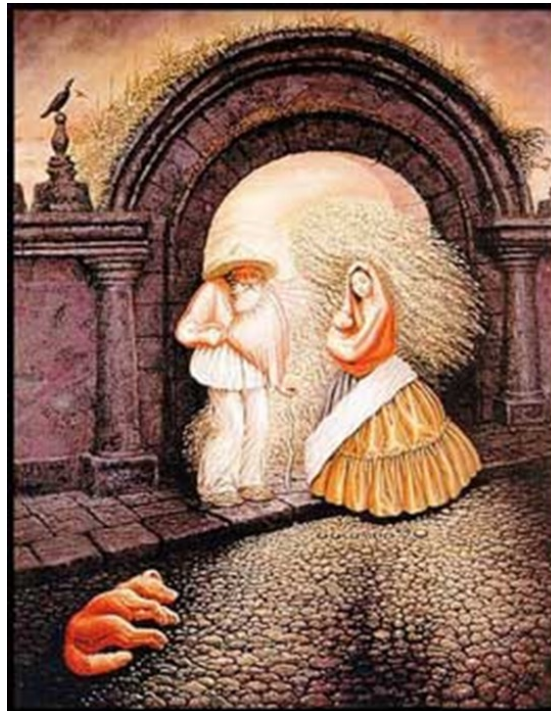

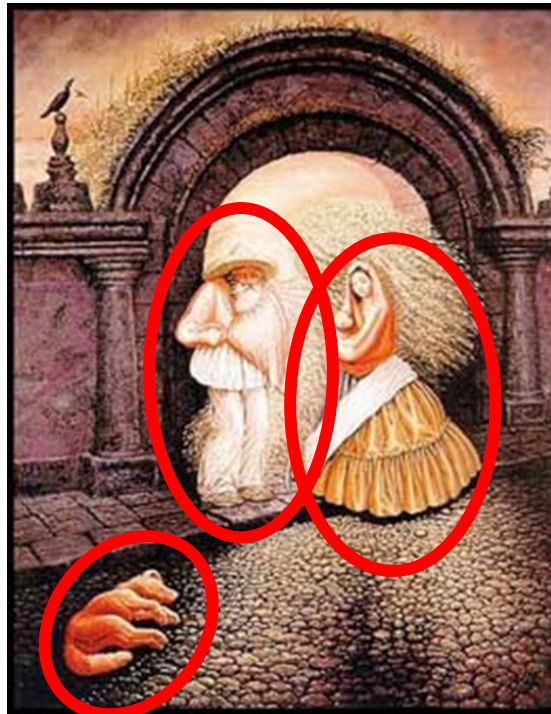
Mit lát?

Mit lát most?

A gyors döntések nem mindig vezetnek hibás döntésekhez. Néha azonban csak a valóság egyik felét ismerjük fel!

A gyors döntések nem mindig vezetnek hibás döntésekhez. Néha azonban csak a valóság egyik felét ismerjük fel!

Próbálja megtalálni a következő képekben az összes alakot!

Nő vagy szaxofonos?

Kacsa vagy nyúl?

Arc vagy lovas?

Jézus vagy a keresztfeszítés?

Madonna vagy zenélő tündérek?

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédjai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédjai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédjai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).
- Tévedni emberi dolog – tartsa szem előtt azt a lehetőséget, hogy hibázhat!

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédjai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).
- Tévedni emberi dolog – tartsa szem előtt azt a lehetőséget, hogy hibázhat!
- A fontos döntéseknek tényeken kell alapulniuk. A pusztá feltételezések “rossz tanácsadók”. A rossz döntések következményeit is vegye mindig figyelembe!

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Példa: György azzal vádolja betegtársát, Jánost, hogy meg akarja őt mérgezni!

Háttér: Furcsa íze volt az ételnek. György és János nem kedvelik egymást különösebben.

De: Honnan tudhatta volna János, melyik adagot fogja elvenni György a tálalókocsiról? Szinte senki nem követ el gyilkosságot pusztán ellenszenvből vagy egy kis véleménykülönbség miatt.

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Példa: György azzal vádolja betegtársát, Jánost, hogy meg akarja őt mérgezni!

Háttér: Furcsa íze volt az ételnek. György és János nem kedvelik egymást különösebben.

De: Honnan tudhatta volna János, melyik adagot fogja elvenni György a tálalókocsiról? Szinte senki nem követ el gyilkosságot pusztán ellenszenvből vagy egy kis véleménykülönbség miatt.

További információkat kell gyűjteni, továbbá egyéb magyarázatokat (pl. valamely bizalmas személlyel megbeszélve) is megfontolás tárgyává kell tenni.

Köszönjük a figyelmet!

a trainereknek:

Kérjük, ossza ki a feladatlapokat. Mutassa be a COGITO alkalmazást (ingyenesen letölthető).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Jonathan Lehrfeld	flickr	War of the Worlds	CC	Newspaper/Zeitung
Ruth Klinge	---	Dollar	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	One dollar/Ein Dollar
Wallyg	flickr	NYC - Metropolitan Museum of Art - Gilbert Stuart's George Washington	CC	George Washington
Stephan Walter	Wikipedia	Adam Weishaupt	Public domain	Adam Weishaupt
dbking	flickr	National League of American Pen Women	CC	Label of a publishing company (owl)/Verlagsschild (Eule)
cobalt123	flickr	Stained Glass Panel, Eye-Catcher	CC	Stained church window/Buntes Kirchenfenster
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: raft, frog etc./Verschiedene Motive: Floß, Frosch etc.
Octavio Ocampo	rockypointcollectibles	Different pictures/Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Összeesküvés elmélet	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Az USA állítólagos motivációja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az akkoriban az USA-val konkuráló világhatalom, a Szovjetunió korábban sikerrel bocsátott egy műholdat a világűrbe. Az USA-nak égető szüksége volt valamilyen sikerre 2. Elterelésként szolgált az akkoriban tomboló vietnámi háborúról 3. A NASA (az USA Nemzeti Repülési és Űrhajózási Hivatala) a költségvetés megkurtítása miatti félelmében becsapta az Egyesült Államok kormányát 	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Pro: ???</p>	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Pro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A lobogó zászló képtelenség, hiszen a Holdnak sem légköre, sem időjárása nincs 2. A csillagok nélküli ég és a különböző árnyékok a képeken arra utalnak, hogy a fényképfelvételek egy filmstúdióban készültek 3. A Hold és a Föld közötti nagy távolság miatt a rádiójelek oda-vissza több másodpercet igényelnek. Armstrong néhány válasza azonban közvetlenül Nixon kérdése után érkezett 	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Kontra: ???</p>	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Kontra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A lobogó zászló a holdfelszínbe szúrt zászlórúd rezgése és egy rászerezelt kereszt merevítő miatt keletkezett 2. Az éjszakai környezetben készült fotókon a gyenge fényforrások (mint a csillagok) nem láthatóak → csillagok nélküli égbolt 3. A különböző struktúrákat és árnyékokat az egyenetlen felszín hozta létre 4. Az interjút összevágták, hiszen az eredeti felvételen több másodperces késések voltak Nixon és Armstrong beszélgetésében 	

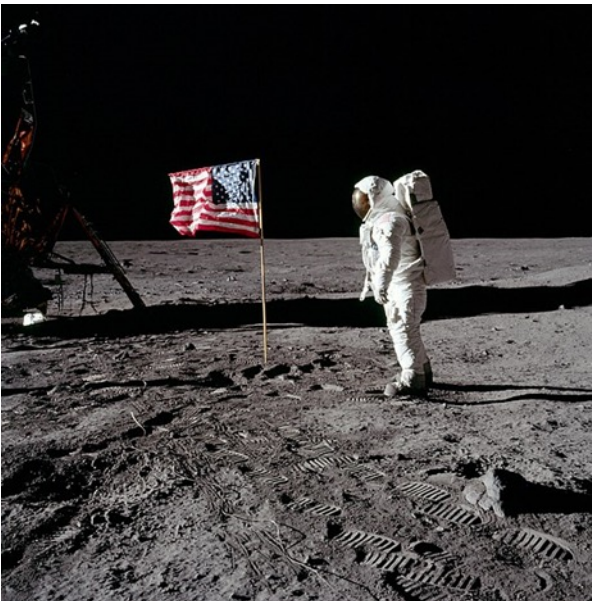

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

A holdra szállást csak az USA kormányzata rendezte meg?

Nem!

Roland Emmerich rendező szerint (pl. “Independence Day” (A függetlenség napja):

“A holdra szállás (...) technikailag túl jó volt. Ilyesmit ebben a minőségben a 60-as években még egyáltalán nem tudtunk volna előállítani. Sőt, a mai technikával is csak nehezem lehetne lemásolni.”

Forrás: ZDF “Vorsicht Verschwörung”

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

???

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Gyakran izgalmasabbak, mint a valóság!
- Nehezen ellenőrizhető állításokon alapulnak (pl. a lobogó zászló mindenek előtt arra utal, hogy a fotók a Földön készültek), amelyeket egyesek gondolkodás nélkül elhisznek
- Nem szólnak a további lehetséges magyarázatokról (pl. hogy a csillagok nélküli ég az éjszakai fotó rövid megvilágítási idejének eredménye)
- A legendák kiragadnak egyes tényeket az összefüggésekből és unásig ismételtetik őket